

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

Затверджено
на засіданні кафедри економіки та
управління виробничим і
комерційним бізнесом
прот. № 2024 р.

**ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА
СИЛАБУС**

2024/2025 навч. рік

Галузь знань	– 07 Управління та адміністрування
Спеціальність	– 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	– Управління фінансами, банківська справа та страхування
Освітній рівень	– другий (магістр)
Цикл підготовки	– загальний
Кількість кредитів ЄКТС	– 3
Семестр	– 1
Сторінка курсу в MOODLE	– https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10884
Лектор курсу	– Обруч Ганна Володимирівна (д-р екон. наук, доцент)
Профайл викладача	– https://kart.edu.ua/staff/obruch-gv
Контакти викладача (e-mail)	<i>obrych_gv@kart.edu.ua</i>
Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейербаха, 7, корпус 3, ауд. 505	
Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – http://rasp.kart.edu.ua/	
Додаткові інформаційні матеріали: http://lib.kart.edu.ua/	

Метою курсу є формування у здобувачів освіти знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку економічних систем, зокрема підприємств, оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень з розвитку економіки на інноваційних засадах в умовах ризикованості та невизначеності середовища.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності здобувачів освіти:

заплановані загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

програмні результати навчання (ПР):

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить, як оцінити інноваційний потенціал підприємства, як розрізнити підприємства – «слони» від «левів», «бегемотів», «лис»,

«ластівок», «мишей» і розробити стратегію інноваційного розвитку для кожного, яким чином подолати «долину смерті», розробити бізнес-модель інноваційного розвитку, оцінити можливі ризики та економічну безпеку інноваційного проєкту – тоді вам варто обрати цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння економіки, а також обізнаність в інвестиційних розрахунках.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто – у робочий час.

Організація навчання

Вивчення здобувачем навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Супроводжується навчальним матеріалом, презентаціями та груповими (індивідуальними) завданнями в галузі оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства на базі існуючої статистичної звітності і на основі наукових методик, оцінювання ефективності та ризикованості інноваційних проєктів і прийняття рішення з вибору найкращого проєкта.

Перший модуль присвячений сутності та сучасним організаційним формам інноваційного розвитку, глобальним науково-технічним та інформаційним комунікаціям в інноваційній сфері, інфраструктурі ринку інновацій та їх державній підтримці.

Другий модуль присвячений національним інноваційним системам (зокрема ЄС, США, азійських країн), особливостям маркетингу інновацій, стратегіям та бізнес-моделям інноваційного розвитку підприємства, формуванню, використанню та оцінці інноваційного потенціалу, ризиків, інвестиційному забезпеченню та охороні прав інтелектуальної власності.

Теми курсу

Тема 1. Інновації та циклічність економічного розвитку.

Циклічні закономірності в економіці. Теорії циклічного економічного розвитку. Вплив технологічних укладів на економічний розвиток. «Економіка знань» та її становлення в Україні.

Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку

«Закон про інноваційну діяльність»: основні поняття. Класифікація інновацій. Життєвий цикл інноваційної продукції. Організація інноваційного процесу на підприємстві. Поняття розвитку та його види. Інноваційний розвиток підприємства.

Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.

Сутність і класифікація напрямків інноваційного розвитку підприємств. Схема вибору напрямків інноваційного розвитку. Методи

вимірювання рівня інноваційного розвитку підприємства. Інформаційна база для оцінки рівня інноваційного розвитку підприємства.

Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.

Вибір організаційних форм для реалізації певних типів інноваційних стратегій. Види інноваційних підрозділів підприємства. Форми малого інноваційного підприємництва. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах. Альянси, консорціуми і спільні підприємства. Технопарки і технополіси.

Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.

Інформаційна інфраструктура для забезпечення потреб національної інноваційної системи. Досвід США щодо розбудови інформаційної інфраструктури національної інноваційної системи. Загальні підходи до розбудови інформаційної інфраструктури національної інноваційної системи. Загальна характеристика національної системи науково-технічної інформації в Україні.

Тема 6. Інфраструктура ринку інновацій.

Сутність, функції та складові інноваційної інфраструктури. Механізм формування елементів інноваційної інфраструктури. Розвиток науково-технічної та інноваційної інфраструктури в Україні. Інноваційна інфраструктура Харківської області.

Тема 7. Державна підтримка інноваційного підприємництва.

Державна інноваційна політика: сутність та основні типи. Методи державного регулювання інноваційної діяльності. Реформування державної політики в інноваційній сфері в Україні. Інноваційне підприємництво в Україні та світі.

Тема 8. Національна інноваційна система.

Сутність, структура і типи національної інноваційної системи. Євроатлантична модель національної інноваційної системи. Східноазійська модель національної інноваційної системи. Альтернативна модель національної інноваційної системи. Національна інноваційна система України: проблеми та перспективи розвитку.

Тема 9. Маркетинг інновацій.

Маркетинг інновацій та інноваційний маркетинг: відмінність дефініцій. Особливості маркетингу інноваційної продукції. Сучасні види інноваційного маркетингу. Маркетингова цінова політика в інноваційній сфері.

Тема 10. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.

Типи інноваційних стратегій підприємств. Етапи розробки

інноваційних стратегій підприємств. Бізнес-моделі: сутність поняття та основні види. Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.

Тема 11. Інноваційний потенціал підприємства.

Етимологія поняття інноваційного потенціалу підприємства. Структура інноваційного потенціалу підприємства. Оцінка інноваційного потенціалу підприємства.

Тема 12. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

Характеристика методів та видів джерел фінансування інноваційної діяльності. Стан інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку підприємств в Україні. Механізми мобілізації власних коштів підприємств. Засоби мобілізації позикових коштів підприємств. Засоби мобілізації залучених коштів підприємств.

Тема 13. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними.

Сутність поняття ризик і класифікація його основних видів. Ризики в інноваційній діяльності підприємства. Методи оцінки ризиків в інноваційній діяльності підприємства. Управління ризиками в інноваційній діяльності підприємства.

Тема 14. Охорона прав та економіка інтелектуальної власності як складова економічної безпеки інноваційної діяльності.

Поняття інтелектуальної власності і особливості її правового регулювання в Україні. Особливості патентування об'єктів промислової власності. Ліцензування об'єктів промислової власності.

Схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Довідковий матеріал	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні завдання	
	Іспит	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії.

Зокрема:

- 1 <http://lib.kart.edu.ua> (Електронний портал бібліотеки УкрДУЗТ)
- 2 <https://www.rada.gov.ua/> (Офіційний портал Верховної Ради України)
- 3 <https://mon.gov.ua/> (Міністерство освіти і науки України)
- 4 <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Державна служба статистики України)
- 4 <https://niss.gov.ua/> (Національний інститут стратегічних досліджень)

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні даної дисципліни, можуть бути використані випускниками на посадах менеджерів, фінансових аналітиків, фінансових консультантів, експертів, економістів, ризик-менеджерів, держслужбовців профільних установ, науковців.

Правила оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Максимальна кількість балів за модуль		
<i>Поточний контроль</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Сума балів за модуль</i>
до 60	до 40	до 100
<i>Поточний контроль</i>		<i>за модуль</i>
Активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 10
Опрацювання лекційного матеріалу, відвідування консультацій		до 5
Виконання письмових контрольних робіт, експрес-контроль		до 20
Виконання індивідуальних завдань		до 15
Виконання та захист в строк самостійних робіт		до 10
<i>Підсумок</i>		<i>60</i>

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E

НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно –необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс доступний за посиланням:

<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.